

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4292/2019
22.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Југослав Марковић, адвокат из ..., против тужених ББ из ..., кога заступа пуномоћник Бојан Пешић, адвокат из ... и ВВ из ..., кога заступа пуномоћник Драган Бојанић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизијама тужених изјављеним против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4215/18 од 26.03.2019. године, у седници већа од 22.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване ревизије тужених изјављене против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4215/18 од 26.03.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крушевцу, Судска јединица у Варварину П 1600/2014 од 20.01.2016. године, ставом 1. изреке, обавезани су тужени да солидарно тужиоцу исплате 14.500 евра у динарској противвредности са каматом као и износ од 750 евра у динарској противвредности са каматом, све по основу стицања без основа и све у року од 15 дана под претњом извршења. Ставом 2. изреке, тужени су обавезани да тужиоцу на име накнаде штете због некористићења теретног моторног возила исплате 1.500.000,00 динара са каматом у року од 15 дана под претњом извршења. Ставом 4. изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужених којим су тражили да се утврди доспелост тражбине у висини садржаној ближе изреком ове пресуде ставом 2. и њено пребијање према тужиоцу АА са законском затезном каматом при чему би се утврдило да је тражбина тужиоца из назначеног и описаног основа пребијањем угашена у целости. Тужени су обавезани да тужиоцу на име трошкова поступка солидарно исплате 337.450,00 динара у року од 15 дана.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4215/18 од 26.03.2019. године, која је донета по одржаној расправи пред тим судом, ставом 1. изреке, укинута је пресуда Основног суда у Крушевцу, Судска јединица у Варварину П 1600/2014 од 20.01.2016. године. Ставом 2. изреке, обавезани су тужени да тужиоцу на име враћања примљеног солидарно исплате 14.500 евра са каматом по стопи Европске централне банке за евро од 01.03.2002. године до коначне исплате и износ од 750 евра са каматом по стопи Европске централне банке за евро од 23.08.2003. године до исплате, све у

динарској противвредности по најповољнијем курсу НБС на дан исплате у року од 15 дана од дана пријема пресуде под претњом извршења. Ставом 3. изреке, обавезани су тужени да тужиоцу на име накнаде штете због некоришћења теретног моторног возила у периоду од 02.08.2003. до 22.08.2005. године солидарно исплате 1.500.000,00 динара са законском затезном каматом од 20.07.2015. године до исплате све у року од 15 дана по пријему пресуде под претњом извршења. Ставом 4. изреке, одбијен је као неоснован компензациони приговор тужених на износ од 1.800.000,00 динара, као и да се изврши пребијањем међусобних потраживања, док је ставом 5. изреке, одлучено да су тужени дужни да тужиоцу на име трошкова поступка солидарно исплате 467.550,00 динара у року од 15 дана по пријему пресуде.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужени су изјавили ревизије и то: тужени ББ због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, а тужени ВВ због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу чл. 408. и 403. став 2. тачка 3. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 18/20) Врховни касациони суд је нашао да су ревизије тужених неосноване.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју овај суд пази по службеној дужности. Тужени ББ се у ревизији позива на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 231. и члана 8. ЗПП. Наиме, тај тужени тврди да он није продавац возила па да с тим у вези није ни одговоран за штету а да је другостепени суд такав закључак морао да изведе применом правила о терету доказивања јер тужилац ту чињеницу није доказао. Међутим, правило о терету доказивања се примењује када суд не може са сигурношћу да утврди неку чињеницу, а у овом случају другостепени суд је, по одржаној расправи и изведеним доказима, утврдио да су тужени продајци спорног возила тужиоцу, тако да се поменута повреда поступка из ревизије своди на оспоравање утврђеног чињеничног стања што у ревизијском поступку није дозвољено по члану 407. став 2. ЗПП. Тужени ВВ у ревизији указује на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 385. став 1. тач. 2. и 3. ЗПП, а поменута законска одредба се и не односи на битне повреде поступка, тако да се ово указивање и није могло узети у обзир при разматрању ревизије с обзиром да је неразумљиво.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је од тужених у августу 2001. године купио камион „Мерцедес“ са обавезом да исплати купопродајну цену и то најпре 15.000 DM, затим 13.500 DM и на крају још 1.500 DM. Први износ од 15.000 DM тужилац је исплатио туженом ББ, затим 13.500 DM је исплатио туженом ВВ, а преосталих 750 евра, с обзиром да је у међувремену марка замењена евром, исплатио је туженим 2002. године када је преузео камион. У августу 2002. године тужилац је продужио регистрацију камиона на своје име, а када је хтео да возило поново региструје у августу 2003. године захтев за регистрацију је одбијен јер је утврђено да је документација у вези предметног возила фалсификована. Пресудом Општинског суда у Варварину К 116/05 од 02.02.2007. године, тужени ВВ је оглашен кривим због тога што је у току 2000. године набавио ради употребе фалсификовану књижицу од предметног

камиона у којој су били уписани лажни подаци и то да је ту исправу издао надлежни орган Републике Хрватске на име трећег лица иако је знао да је то возило његов таст, тужени ББ довезао из Аустрије.

У овој парници, тужилац од тужених тражи да му врате исплаћену купопродајну цену за наведени камион с обзиром да је исти због фалсификованих исправа неупотребљив као и да му надокнаде штету због тога што у одређеном периоду није могао да користи предметни камион и на тај начин је имао издатке ангажовањем других превозника. Нижестепени судови налазе да је уговор о купопродаји камиона ништав управо због чињенице да од возила не постоје оригиналне исправе већ да су исте фалсификоване, те да због тога наступају правне последице ништавости уговора односно враћања дате купопродајне цене. При томе, другостепени суд налази да су оба туженика пасивно легитимисана с обзиром да су били присутни приликом закључења уговора о купопродаји, те да је тужилац купопродајну цену исплатио подједнако обојици. Поред тога, суд налази и да је основан тужбени захтев за накнаду штете због некоришћења предметног камиона у одређеном периоду. Тужени су у току поступка истицали компензациони приговор али судови нису прихватили да о истом одлучују у овој парници.

Већ је наведено да је питање пасивне легитимације туженика у конкретном случају чињенично које је другостепени суд разрешио на бази доказа које је извео. Тај суд је из чињеница да се предметно возило налазило у заједничком дворишту туженика, да су преговори око куповине камиона вођени са оба туженика, да су туженици примили по половину купопродајне цене, да је један од њих увезао камион из Аустрије, а да је други фалсификовао исправе закључио да су туженици продавци наведеног возила и самим тим солидарно одговорни за враћање продајне цене и накнаду штете. Овакав закључак другостепеног суда је код изведених доказа прихватљив, а ревизијом се у том погледу утврђено чињенично стање не може побијати. Такође је правилан став другостепеног суда да је предметни уговор о купопродаји возила ништав. Наиме, предмет купопродаје је теретно моторно возило које је ствар посебне врсте и за чију употребу и поседовање је неопходно да се поседују одговарајуће исправе које у конкретном случају нису постојале, што предмет продаје у конкретном случају чини немогућим и недопуштеним, а то је разлог за ништавост уговора по члану 47. ЗОО. Последица ништавости уговора по члану 104. став 1. је враћање датог, па имајући у виду да је у поступку утврђен износ који је тужилац исплатио туженима произилази да је правилно другостепени суд обавезао туженике да тужиоцу ту суму солидарно врате.

Поред враћања датог последица ништавости је и накнада штете по члану 108. ЗОО. У конкретном случају, с обзиром да су туженици криви за закључење ништавог уговора, а да тужилац није знао нити је могао знати за постојање узрока ништавости, нижестепени судови налазе да тужиоцу припада штета због тога што у периоду од 02.08.2003. године када није могао да поново региструје камион па до 22.08.2005. године када је обезбедио ново возило није поседовао превозно средство за превоз пољопривредних производа. Висина штете утврђена је преко вештака пољопривредне струке што такође представља чињенично питање, па се у ревизији о износу штете не може посебно расправљати, имајући у виду начин на који је штета утврђена.

Другостепени суд није прихватио да расправља о компензационом приговору, нашавши да за то нису испуњени законски услови, што представља процесно питање против којег ревизија није дозвољена сходно одредби члана 420. став 1. ЗПП.

С обзиром да се ни осталим наводима из ревизије не доводи у сумњу правилност другостепене одлуке, то је и одлучено као у изреци на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа
судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић